

ДА ПОДГОТВИШ ПЧЕЛАР

Петър Петров

Резюме. Професионалната гимназия по селско стопанство в с. Ситово е уникална с професиите, които предлага на младите хора – „Земеделец“, „Пчеларство“, „Производство и преработка на мляко и млечни продукти“. Професионалната гимназия е общинска. Местната власт е предоставила полигон за практическите занятия, помага и с извозването на учениците и учителите. Освен в редовна, тук се преподава и в задочна и самостоятелна форма на обучение. Добре е да се помисли за вариант, в който обучението след средно образование да е само по специалните предмети и да дава съответната квалификация. Най-добрият вариант е професионалните гимназии да станат и центрове за получаване на професия и след завършено средно образование.

Keywords. beekeeper, vocational education, field practices, post-graduate education

Професионалната гимназия по селско стопанство в с. Ситово е уникално училище. Уникално с професиите, които предлага на младите хора – „Земеделец“, „Пчеларство“, „Производство и преработка на мляко и млечни продукти“. В училището се обучават около 84 ученици в дневна форма, 25 в задочна форма и 25 в самостоятелна форма. Идват от пет населени места.

14 висококвалифицирани педагози, възпитатели и педагогически съветник изграждат екипа, заел се със задачата да даде хляб на младите хора. Колективът е изключително задружен. Всекидневните проблеми сплотяват хората, за тях най-важни са децата.

Повечето ученици живеят с един родител, дори без родители. Нерядко те са заминали за чужбина и са оставили младите хора при близки, които не могат да се справят успешно с възпитанието им. За щастие, все още е запазен патриархалният модел и уважението към по-възрастния, в противен случай работата на преподавателите би била обречена на неуспех.

В IX клас всички ученици получават стипендия от скромния бюджет на училището. Това е един вид стимул за децата да продължат обучението си въпреки трудностите. Ако не е селскостопанското училище, около 40% от младите хора биха отпадали от образователната система. Тук идват дори деца, изключени от други гимназии заради агресивно поведение.

ние. Всеки е добре дошъл, като задачата на професионалната гимназия е да ги направи пълноценни граждани. Често се дават и допълнителни помощи на най-бедните ученици, включително за дрехи или обувки. Има много случаи, когато ученикът не идва на училище, защото няма обувки. В такива случаи учителският съвет отпуска еднократна помощ от бюджета на училището.

Решават се и проблеми, свързани с отоплението, техниката и материалната база. Заради недостига на средства, персоналът често бърка в собствения джоб за покриване на неотложни разходи.

Професионалната гимназия е общинска. Местната власт помага според възможностите си. Предоставен е полигон за практическите занятия. Общината помага и с извозването на учениците и учителите.

Училището стопанисва 500 декара земя, обработвана съвместно с фирма. Следващата задача е да бъде направен собствен пчелин – тук е единственото училище в страната, където образование и професионална подготовка получават бъдещи пчелари. Засега учениците се обучават в лицензирана фирма, с която има сключен договор. Но ръководството се надява скоро да ги обучава на собствен пчелин. Що се отнася до ученическите практики на бъдещите специалисти по производство и преработка на мляко и млечни продукти, гимназията има сключени договори с мандрата в Ситово, която има и кравеферма.

Мандрата е известна дори извън пределите на страната. Качествената ѝ продукция се дължи на изключително модерната и добре развита технологична база. Произвеждат се почти всички млечни продукти и е много подходяща за практическото приложение на наученото в клас. В мандрата с учениците работят наставници. Под техен контрол младите хора участват във всички технологични операции за подготовка на млечни продукти.

За практиките на младите земеделци са сключени договори с регионалните производители. Работата е в реални условия и учениците са изключително доволни. Те могат да се докоснат до същината – от производството и съхранението до пакетирането на готовата продукция.

В самостоятелната форма на обучение най-предпочитаната специалност е „Земеделец“. Тя е универсална и приложима в много области на селското стопанство. Друго предимство е, че на притежателите на такава диплома тя носи допълнителни точки при кандидатстване по национални и европейски проекти.

Задочна и самостоятелна форма на обучение избират предимно хора, които рано са отпаднали от образователната система. Имат финансови затруднения, за да си позволят само да учат, или искат да се преквалифицират и да развият нов бизнес. Докато цяла Европа говори за учене през целия живот, а професи-

оналните гимназии са истинският шанс хората да вземат професия, която да ги храни, тук нещата стоят по малко по-друг начин. Ако обучаемият има завършено средно образование, в една гимназия като тази по селско стопанство може да изкара и получи документ за курс, но не и диплома за квалификация. Редно е да се помисли за вариант, в който обучението на хора със завършено средно образование да е само по специалните предмети. Те да получават съответната квалификация – практика, позната в миналото. Най-добрият вариант би бил, ако професионалните гимназии станат и центрове за получаване на професия и след завършено средно образование.

TO TRAIN A BEEKEEPER

Abstract. The Vocational School of Agriculture in the village of Sitovo is unique with professions which offers to young people - "Farmer", "Beekeeper", "Production and processing of Milk and Milk Products". The school belongs to the Municipality. The local government has provided ground field for the out-of-class workshops and helps with the transportation of students and teachers. In addition to the full-time education, there are also part-time and individual forms available. It will be in favor of students if there is an availability for post-graduating study in special subjects only. The best option is to turn vocational schools into post-secondary education centers.

✉ **Mr. Petar Petrov**

Sofia, Bulgaria

E-mail: peturpetrovpeho@abv.bg